

SAVOIR – VIVRE WOBEC OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

opracowanie: Aleksandra Kowalska

Witajcie Bursjanie 😊

Przygotowałam dziś dla Was garść informacji dotyczących tego, jak zachować się w stosunku do osoby niepełnosprawnej.

Ci którzy mieli bezpośredni kontakt z osobą niepełnosprawną znają zapewne uczucie zakłopotania i spięcia, ponieważ nie wiedzieli jak się zachować.

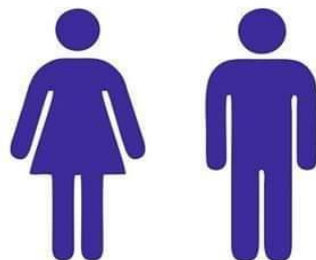
Okazuje się, że wystarczy odrobina wiedzy i dobre chęci, by wzajemne relacje nie sprawiały nam problemów.

NIEPEŁNOSPRAWNI SĄ WŚRÓD NAS

Niektóre niepełnosprawności
wyglądają tak:

Niektóre tak:

NIEPEŁNOSPRAWNI SĄ WŚRÓD NAS

OGÓLNE ZASADY

ZANIM POMOŻESZ - ZAPYTAJ

Gdy zobaczysz osobę niepełnosprawną, której chciałbyś pomóc, najpierw zapytaj czy jej potrzebuje i w jaki sposób pomóc. Często osoby niepełnosprawne same świetnie sobie radzą i są samodzielne.

OGÓLNE ZASADY

ZWRACAJ SIĘ BEZPOŚREDNIO

Nie ignoruj osoby z niepełnosprawnością,
zwracaj się do niej bezpośrednio.

Zapytaj: Jak się Pan czuje?

Unikaj: Niech Pan go zapyta jak się czuje.

OGÓLNE ZASADY

Szanuj prywatność osoby niepełnosprawnej.

Nie wpytuj jej o jej niepełnosprawność,
nie ma jednak powodu, abyś sztucznie omijał
tematy związane ze zdrowiem.

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM RUCHU

BĄDŹ TAKTOWNY

Nie dotykaj wózka czy laski osoby niepełnosprawnej, gdyż jest to integralna część tej osoby i można w ten sposób naruszyć jej przestrzeń osobistą.

Nie opieraj się na wózku i nie traktuj go jak wieszaka czy podpórki.

Niektóre osoby niepełnosprawne używają rąk do utrzymania równowagi – nie łap bez pozwolenia za ręce, bo możesz tą równowagę zakłócić.

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM RUCHU

Rozmawiając z osobą poruszającą się na wózku, utrzymuj kontakt wzrokowy na podobnym poziomie.

W tym celu usiądź obok lub odsuń się kawałek, aby osoba siedząca na wózku nie musiała unosić wysoko głowy.

Nie klękaj, nie kucaj, nie pochylaj się!

Nie stawaj z boku lub za plecami osoby na wózku!

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM RUCHU

Jeśli chcesz pomóc osobie na wózku wsiąść lub wysiąść np. z tramwaju, najpierw zapytaj ją, jak to zrobić.

Jeśli chcesz pomóc osobie na wózku wsiąść lub wysiąść np. z autobusu czy tramwaju, najpierw zapytaj ją jak to zrobić, gdzie złapać i na co zwrócić uwagę.

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM RUCHU

Nie obawiaj się powiedzieć do osoby na wózku:

„Chodź ze mną”, zamiast „Jedź ze mną”.

Traktuj ją jak normalnego człowieka.

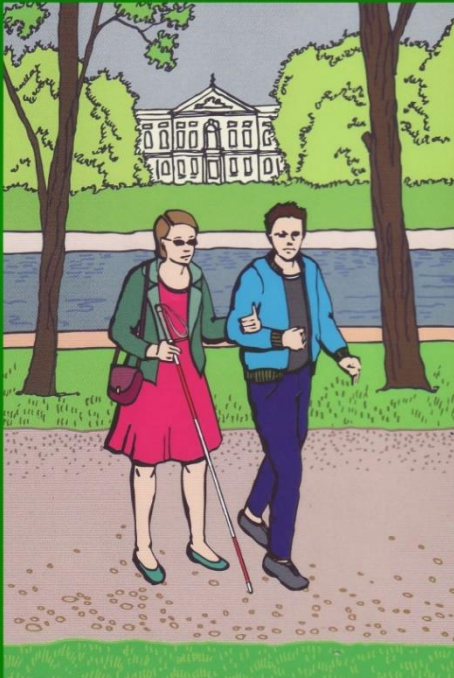
Nie lituj się!

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM WZROKU

Jeśli chcesz pomóc osobie z dysfunkcją wzroku,
możesz dotknąć jej ramienia w delikatny,
nie natarczywy sposób – dzięki temu będzie wiedziała,
że mówisz do niej.

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM WZROKU

Savoir-vivre wobec osób
z niepełnosprawnością

Kiedy osoba niewidząca prosi
o zaprowadzenie w konkretne miejsce,
podaj jej swoje ramię i idź pół kroku przed nią.
Nie ciągnij jej za rękę, ani nie szarp.
Gdy osoba niewidoma porusza się
z psem przewodnikiem,
idź po stronie przeciwnej niż pies.
Jasno komunikuj o zbliżających się
przeszkodach (schody, dziura, zakręt)

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM WZROKU

Nie dotykaj psa przewodnika, ani laski osoby niewidomej!

Nie wołaj psa, nie zaczepiaj go i nie głośzcz!

Ma on do wykonanie bardzo ważne zadanie,
więc nie wolno go rozpraszać.

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM WZROKU

Używaj tzw. opisu tarczy zegara, np.:

„Drzwi wyjściowe znajdują się na godzinie dziewiętej.”

Ostrzegaj spokojnym głosem, precyzując położenie

i rodzaj niebezpieczeństwa, np.:

„Proszę uważać, schody po lewej stronie.”

Nigdy nie ostrzegaj krzykiem!

Puknij we wskazywany przedmiot, żeby pokazać w jakiej odległości się znajduje.

OSOBY Z USZKODZONYM NARZĄDEM WZROKU

Kiedy musisz zostawić osobę z dysfunkcją wzroku samą, wskaż jej punkt podparcia i orientacji (np. ścianę), opisz drogę do wyjścia. Nie bój się powiedzieć osobie niewidomej: „Do zobaczenia”.

OSOBY Z USZKODZONYMI NARZĄDEM SŁUCHU LUB MOWY

Zwracaj się bezpośrednio do osoby,
z którą rozmawiasz,
nawet jeśli w rozmowie uczestniczy
tłumacz języka migowego.
Podtrzymuj kontakt wzrokowy,
niektóre osoby niesłyszące
czytają z ruchu warg.

Nie zasłaniaj ust, stój na wprost rozmówcy.

Gdy mówisz do takiej osoby,
upewnij się, że patrzy na ciebie,
wykonując np. ruch ręką.

OSOBY Z USZKODZONYMI NARZĄDEM SŁUCHU LUB MOWY

Nie krzycz, to wprowadza nerwową atmosferę
i może zniekształcić komunikat.

Nie przytakuj jeśli nie rozumiesz co Twój rozmówca mówi,
tylko poproś o powtórzenie lub napisanie na kartce.

Nie używaj zdrobnień, unikaj metafor, niedomówień i żartów.

Mów spokojnie, w naturalnym tempie,
bezpośrednio i wyraźnie,
nie pal przy tym papierosów i nie żuj gumy.
Rób krótkie przerwy w wypowiedzi –
czytanie z ust jest bardzo męczące.

KONIEC